

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.026/2022/7.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Trenyisán Máté (cím3) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a dr. Vass Gellért (Cím4) által képviselt Alperes1 cím1) alperes ellen elmaradt munkabér megfizetése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2022. március 21. napján kelt 62.M.70.023/2021/26. szám alatti ítéletével szemben a felperes által 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 218.150 (kettőszáztizennyolcezer-egyszázötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítéltábla megállapítja, hogy 641.076 (hatszáznegyvenegyezer-hetvenhat) forint másodfokú eljárásban feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak az alábbiak szerint.

[2] A felperes az alperessel állt munkaviszonyban 1998. március 1. napjától. A felperes kültagja, a felperes testvére Név1 beltagja volt az alperesnek, amelyet családi vállalkozásként 1997. március 7. napján alapítottak. A felperes üzletrészét 2015. október 13. napján visszterhes üzletrész átruházási szerződéssel a testvére és annak házastársa részére átruházta. Ezzel egyidejűleg a felperes és Név1 megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötöttek, melyben rögzítették, hogy a felperes vagyoni betétjének értékét a felek együttesen 30.000.000 forintban állapították meg. Név1 a felperes részére a vételárat 2015. október 15. napjától havonta 300.000 forintos törlesztőrészekben teljesíti. A felek abban is megállapodtak, hogy Név1 a vételár teljes megfizetésének időtartama alatt a felperest a bt-be a mindenkori minimálbér ellenében folyamatosan bejelenti és alkalmazza, a felperesnek azonban munkavégzési kötelezettsége ezen idő alatt nincs. Erre az időszakra a fent megjelölt összegzen felül a minimálbér utáni járulékokat Név1 a felperes után a hatósághoz megfizeti, amely

összeg a havi törlesztőrészletből levonásra kerül. A megállapodás 4. pontja szerint a vételár teljes kifizetését megelőző 30 nappal a felek eldöntik, hogy a felperes munkaviszonya megszűnik vagy fennmarad.

[3] Az alperes 2015. évet követően a felperes munkabéréről keresetösszesítőket készített, amelyek tartalmazzák szabadságok és a keresőképtelenségek időtartamát. Az alperes a felperes garantált bérminimumnak megfelelő összegű munkabére után a közterheket bevallotta és megfizette, a felperes részére a nettó munkabér kifizetése nem történt meg.

[4] Az alperes betéti társaságnál 1998. március 1-től munkaviszonyban végzett munkát a felperes és testvére, azaz Név1 (az alperes törvényes képviselője). A munkavégzésért a felperes munkabérben részesült, az alperes részére bérjegyzéket állított ki, a felperest bejelentette a hatósághoz, a felperes munkabére után járó személyi jövedelemadót és járulékokat befizette az illetékes hatósághoz, a felperes részére munkáltatói igazolást állított ki. A felperes a táppénzes időszakát az alperes felé jelezte.

[5] A felperes feladata az alpereshez beérkező tehergépjárművek gumiabroncsának javítása, cseréje volt. A felperes (kültagként vagyoni betéttel) és alperes törvényes képviselője (beltagként vagyoni betéttel) egyúttal az alperes társaságban tulajdonnal rendelkeztek.

[6] A felperes polgári pert indított a törlesztőrészletek nem teljeskörű megfizetése miatt Név1sal szemben.

[7] A felperes pontosított kereseti kérelmében elsődlegesen elmaradt munkabér jogcímén 2018. április 1. napjától 2022. március 21. napjáig a mindenkori garantált bérminimum és betegszabadság, valamint táppénzidőszak figyelembevételével 8.013.445 forint megfizetését kérte 2019. október 1. napjától középídőarányos kamattal terhelten. Másodlagosan kártérítés jogcímén 2018. április 1. napjától 2022. március 21. napjáig a mindenkori garantált bérminimum és betegszabadság, valamint táppénzidőszak, illetve 18,5 százalékos levonásba helyezett járulék figyelembevételével 6.530.958 forint megfizetését kérte 2019. október 1. napjától középídőarányos kamattal terhelten. Harmadlagosan állásidőre járó távolléti díj jogcímén 2018. április 1. napjától 2022. március 21. napjáig a mindenkori garantált bérminimum és betegszabadság, valamint táppénzidőszak figyelembevételével 8.013.445 forint megfizetését kérte 2019. október 1. napjától középídőarányos kamattal terhelten. Perköltség igényét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján jelölte meg azzal, hogy ÁFA fizetésre kötelezett.

[8] A felperes álláspontja szerint a felek között 1998 márciusa óta nem tagsági jogviszony, hanem munkajogviszony állt fenn. A munkaviszonyt az alperes sem szóban, sem írásban nem szüntette meg. A munkaviszonyt a munkáltatói igazolások, bérjegyzékek alátámasztják. A 2015. október 13. napján kelt megállapodás két magánszemély között jött létre, amelynek nincs kihatása a felek közötti munkaviszonyra. Az alperes törvényes képviselője vállalta a Megállapodás 3. pont negyedik bekezdése értelmében, hogy a felperes részére munkabért fizet, de ennek az alperes nem tett eleget. A 300.000 forint összeg két jogcímen nem kerülhet kifizetésre, mert az vagy törlesztőrészlet vagy munkabér. Az alperes a felperesnek kárt okozott, mert nem engedte, hogy a felperes munkát végezzen, illetve az

alperes munkabért nem fizetett. Az alperest a munkaviszony alapján foglalkoztatási és munkabérfizetési kötelezettség terhelte. Az alperes a felperest nem foglalkoztatta, ezért az utolsó irányadó beosztást alapul véve, a teljes munkaidős foglalkoztatásra tekintettel, mulasztása miatt állásidőre járó távolléti díjat kell fizetnie a felperes részére. A Megállapodásban szereplő minimálbér helyett a garantált bérminimum alapján történt a járulékok megfizetése, továbbá a személyi jövedelemadó befizetése, ezért a követelések a mindenkori garantált bérminimumhoz igazodnak.

[9] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az alperes álláspontja szerint a felek között tagsági jogviszony állt fenn, nem munkaviszony, ezért alaptalan a felperes követelése. Amennyiben a bíróság munkaviszonyt állapít meg, akkor a védekezése szerint a 2015. október 13. napján kelt megállapodás két magánszemély között jött létre, azonban munkajogi természetű rendelkezéseket tartalmaz. A kötelezettségeket az alperes ügyvezetője és beltagja az alperes nevében vállalta és teljesítette. A megállapodásban foglalt járulékokat a garantált bérminimumnak megfelelően megfizette az alperes a felperes után. Ezen túlmenően a felek szóbeli megállapodása alapján az alperes a felperes után személyi jövedelemadót is fizetett. A felperest az alperes folyamatosan bejelentette. A felperes az alperes részére 2015. október 15. napjától munkát nem végzett, a megállapodás ezt tartalmazza. A fentiek alapján sem munkabért, sem állásidőre járó távolléti díjat, sem kártérítést nem kell fizetnie. Az alperes az összecszerűséget is vitatta. Hivatkozott arra, hogy a táppénzes időszakokra nincs fizetési kötelezettsége, valamint – a felek által nem vitatottan – az adó és járulékokat megfizette, ezért ezeket a fenti összegeket is levonásba kell helyezni. Álláspontja szerint a keresetnek való helyt adás esetén 2018. április 1. napjától 2021. április 30. napjáig 3.119.371 forint illetheti meg a felperest. Az alperes a csatolt költségjegyzék alapján kérte perköltsége megállapítását.

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest 451.498 forint perköltség megfizetésére, és megállapította, hogy a perben feljegyzett 480.807 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletét a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 146. §-a és 166. §-a alkalmazásával hozta meg.

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között munkaviszony állt fenn, melyet alátámaszt, hogy a felperes munkavállalóként volt bejelentve, az alperes a felperes munkabérére vonatkozó adót és járulékot megfizette, bérjegyzéket és munkáltatói igazolást állított ki. A munkaviszony fennállását igazolja továbbá a megállapodásban szereplő azon megegyezés is, hogy a felek a felperes munkaviszonyának megszüntetéséről vagy fenntartásáról az üzletrész vételárának teljes kiegyenlítését megelőző 30 napon belül döntenek.

[13] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a megállapodás a felperes és Név1, mint magánszemély között jött létre, azonban nyilatkozataikban egyikük sem vitatta, hogy a felperest nem a magánszemély foglalkoztatta, jelentette be és fizette meg a munkabére után a közterheket, hanem az alperes. A Megállapodásban tett vállalásokat Név1, mint az alperes törvényes képviselője tette. A Megállapodás egy része polgári jogi, más része munkajogi rendelkezéseket tartalmazott. A munkajogi rendelkezések tekintetében a felperes és az alperes között jött létre megállapodás. Ez a Megállapodás a felek közös akaratelhatározását,

szándékát tartalmazta, amely nem ütközött jogszabályba, ezért nem volt semmis. A felperes a megállapodást nem támadta meg.

[14] Az elsőfokú bíróság szerint a felperes mentesült a munkavégzési kötelezettség alól, azon hivatkozása ellenére, hogy több esetben bement a munkahelyére és az alperestől munkát kért, mivel a megállapodásban egyértelműen rögzítésre került, hogy a felperesnek nem kell munkát végeznie. Az alperes a megállapodásban foglalt fizetési kötelezettségének eleget tett, azonban ez nem a felperes részére történő kifizetést jelentette, hanem a hatóságok felé történő fizetést a felperes javára.

[15] Az elsőfokú bíróság szerint a felperes a Megállapodás értelmében nem volt jogosult állásidőre járó távolléti díjra. Az alperes a Megállapodásban vállalt kötelezettségét teljesítette, ezért magatartása nem volt jogellenes és a felperes részére nem okozott kárt azzal, hogy részére munkát nem adott és munkabért nem fizetett.

[16] A felperes törvényes határidőn belül előterjesztett fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a másodfokú bíróság a felperes pontosított kereseti kérelmében foglaltaknak megfelelően marasztalja az alperest. Kérte továbbá a felperes marasztalását az első- és másodfokú perköltség vonatkozásában az elsőfokú eljárásban csatolt megbízási szerződés alapján az IM rendelet 2. §-a szerint.

[17] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az egyes tényállási elemeket és a bizonyítékokat, illetve helytelen jogi következtetésre jutott. A Megállapodás 2015-ben két magánszemély között jött létre az alperes üzletrészének adásvétele tárgyában, polgári jogi megállapodásként, ami nem módosíthatja egy munkaviszony tartalmát. A Megállapodásban az alperes nyilatkozattevő félként nem szerepel. A Megállapodásból látható, hogy Név1, mint magánszemély és nem, mint az alperes képviselője jogosult személy szerepel a dokumentumban. Név1 aláírása sem cégszerű, így az munkajogi szempontból nem bírhat jelentőséggel. Az Mt. 20. §-a alapján munkaviszonyra vonatkozóan érvényes jognyilatkozatot a munkáltató képviselőjében eljáró személy, mint munkáltatói jogkör gyakorlója tehet. Név1 egy üzletrész átruházásra irányuló polgári jogi megállapodást kötött a felperessel, melyben – munkajogi szempontból érvénytelen módon – rögzítettek egy olyan bekezdést, amelyből joghatás nem származhat.

[18] A felperes szerint a Megállapodást legfeljebb akként lehet értelmezni, hogy Név1 a felperes társadalombiztosítási jogviszonyára vonatkozóan szerződést köt és nem akként, hogy fiktív dokumentumok alapján közterheket fizet. A megállapodás egyáltalán nem tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy a felek el kívántak térni az Mt. 146. § (2) bekezdése szerinti állásidőre járó díjazástól.

[19] A felperes álláspontja szerint a két magánszemély közötti megállapodás azon rendelkezése, amely a munkavégzési kötelezettséget és a munkabérfizetési kötelezettséget kiüresíti, az Mt. 42. §-ának kógens rendelkezésébe ütközik, ezért az Mt. 27. § (1) bekezdése alapján semmis. A munkaviszonyban fennálló alapvető kötelezettségek általános jelleggel nem zárhatóak ki. A felperes kiemelte továbbá azt az ellentmondást is, hogy az alperes annak ellenére, hogy nem tartott igényt a felperes munkavégzésére, nyilvántartotta keresőképtelenségét, szabadságát és fiktív jelenléti ívet is vezetett.

[20] A felperes fellebbezésében a 2018-2020. évi garantált bérminimumok figyelembevételével a táppénzes időszakok levonásával az elsődleges kérelem vonatkozásában az elmaradt munkabér összegét és a harmadlagos kérelem vonatkozásában az állásidőre járó díjazás összegét 2021. október 31. napjáig 6.870.929 forint összegben határozta meg, a másodlagos fellebbezési kérelme kártérítésre irányult, melynek összegét 5.599.808 forintban határozta meg.

[21] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte az IM rendelet 3. § (2) a) pontja alapján azzal, hogy ÁFA fizetésére kötelezett. Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, azonban vitatta, hogy a peres felek között munkaviszony állt fenn. Az alperes álláspontja szerint a peres felek szerződési szándéka a tagsági jogviszony keretében megvalósuló személyes közreműködésre, és nem a munkaviszonyban való munkavégzésre irányult. Ezt támasztja alá a felek egyező nyilatkozata is, mely szerint jogviszonyukat nem az alá-fölé rendeltség, hanem a mellérendeltség jellemezte.

[22] Az alperes szerint amennyiben a másodfokú bíróság álláspontja alapján munkaviszony áll fent, akkor a felperes kizárólag állásidőre járó díjazásra lehet jogosult, mivel a megállapodás értelmében munkát nem végzett az alperesnél. A felperes azon hivatkozása, hogy dolgozni szeretett volna az alperesnél, aki azt megtiltotta teljesen megalapozatlan, hiszen ebben az esetben a felperesnek a munkaviszony megszüntetését kellett volna kezdeményeznie, ezzel ellentétben öt éven keresztül nem sérelmezte a fennálló helyzetet. A felperes munkavégzési szándékát kérdőjelezi meg az is, hogy külföldön munkaviszonyt létesített.

[23] Az alperes szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Megállapodás 3. pontjának 4. bekezdése munkajogi megállapodásnak minősül, mely a peres felek között jött létre, ugyanis Névl nem magánszemélyként vállalt kötelezettséget a felperes munkavállalóként történt bejelentésére és a járulékok megfizetésére hanem, mint az alperes vezető tisztségviselője. A Megállapodásban a felek egyértelműen azt rögzítették, hogy a felperes társadalombiztosítási jogviszonyát munkavállalóként való bejelentéssel és nem a társadalombiztosítási szervvel kötött megállapodással kívánják fenntartani. Névl számára pedig az volt lényeges, hogy az alperes által megfizetett járulékok összegét levonhassa a megállapodás tárgyát képező kültagi vagyoni betét vételár részletéből.

[24] Az alperes hivatkozott arra, hogy amennyiben a Megállapodás 3. pontjának 4. bekezdését érvénytelennek tekinti a bíróság, akkor figyelemmel az Mt. 29. § (3) bekezdésének utolsó fordulatra, nem lehet alkalmazni az Mt. szabályait, mert a felek e kikötés nélkül nem állapodtak volna meg.

[25] Az alperes szerint a felek megállapodása alapján a felperesnek nem volt munkavégzési kötelezettsége, és az Mt. 146. § (2) bekezdése szerint a munkáltató hozzájárulása alapján a munkavállaló mentesül a munkavégzés alól, a kiesett munkaidőre megállapodásuk szerint illeti meg díjazás. A felperes nem tudta bizonyítani, hogy a felek között olyan megállapodás jött létre, ami alapján az alperesnek állásidőre járó alapbér fizetési kötelezettsége lett volna.

[26] Az alperes szerint abban az esetben, ha a másodfokú bíróság megállapítja az alperes állásidőre járó alapbér fizetési kötelezettség, akkor a megállapodás értelmében a felperesnek csak a minimálbér összegének alapulvételével állhat fenn igénye, melynek összege legfeljebb 4.828.630 forint.

[27] A felperes fellebbezése megalapozatlan.

[28] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a Pp. 376. § alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az általa helyesen felhívott anyagi jogszabályok alapján a tényállásból helytálló jogi következtetést vont le.

[30] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett okirat alapján mind a felperes, mind Név1 úgy tekintett a megállapodásban foglaltakra, hogy az nemcsak polgári jogi megállapodást, hanem a munkaviszony tartalmára vonatkozó megállapodást is tartalmazott. Név1, mint az alperes törvényes képviselője jogosult volt a munkaviszony tekintetében is megállapodást kötni a felperessel. A megállapodásból származó kötelezettségét Név1 azzal, hogy a felperesnek a garantált bérminimum után számított közterheit bevallotta és megfizette, szintén az alperes törvényes képviselőjeként és nem magánszemélyként teljesítette.

[31] A másodfokú bíróság szerint téves a felperesnek az Mt. 42. § (2) bekezdésének kógens szabályára vonatkozó hivatkozása, mivel a munkaviszony fennállása alatt az Mt. 55 §-a és a felek megállapodása alapján is lehetőség van arra, hogy a munkavállaló mentesüljön a munkavégzési kötelezettség alól. Ezt az Mt. 146. § (2) bekezdése a munkáltató hozzájárulása alapján való mentesülésnek nevezi, azonban ez ténylegesen a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozatával jön létre. Ebben az esetben a munkavállaló csak akkor jogosult a díjazásra, ha a megállapodás erre is kiterjed.

[32] A felperes és Név1 között létrejött megállapodás szerint Név1, mint az alperes törvényes képviselője arra vállalt kötelezettséget, hogy a felperes után megfizeti a minimálbér alapul vételével a járulékokat. A felperes ezt meghaladóan nem bizonyította, hogy a felek között olyan megállapodás jött létre, amely alapján munkavégzés hiányában az alperesnek munkabér fizetési kötelezettsége állt volna fent.

[33] A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy az alperes azon hivatkozása, hogy a felek között nem munkaviszony, hanem a tagsági jogviszonyból eredő személyes közreműködés alapján történt munkavégzés, jelen eljárásban nem vizsgálható, mivel az alperes sem fellebbezést, sem csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, csak a felperes fellebbezésére vonatkozóan nyújtott be ellenkérelmet.

[34] A fenti indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (1)-(2) bekezdései alapján helybenhagyta.

[35] A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak szerint kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjából álló perköltsége viselésére, melyet a 6.870.920 forint fellebbezési pertárgyérték alapulvételével, az IM rendelet 3. § (2) a) pontja és (5) bekezdése alapján állapított meg azzal, hogy az alperes jogi képviselője ÁFA fizetésre kötelezett.

[36] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § szerint rendelkezett az eljárási illeték viseléséről, melynek összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapított meg. A pervesztes felperes a munkavállalói költségkedvezmény megállapításáról és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet alapján és a Pp. 525. § (1) és (3) bekezdései szerint munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért a felperes által le nem rótt illeték az állam terhén marad.

[37] A Pp. 365. § (2) bekezdése szerint az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek.

Győr, 2022. augusztus 30.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Barna Sára s.k.
bíró